

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η νέα πρωτοβουλία της Ε.Ε. για την ανάπτυξη «διαδρομών αναβάθμισης των δεξιοτήτων» (Upskilling Pathways) στην Ευρώπη

Ινστιτούτο
Μικρών
Επιχειρήσεων
ΓΣΕΒΕΕ

Δεκέμβριος 2017

Η σύσταση [«Διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων: Νέες ευκαιρίες για ενήλικους»](#) εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2016 από το Συμβούλιο της ΕΕ. Πρόκειται για μία από τις κύριες νομοθετικές προτάσεις της «Νέας ατζέντας δεξιοτήτων για την Ευρώπη».

Η αρχή ότι κάθε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των ενηλίκων, έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση αποτελεί μία από τις 20 βασικές αρχές που προτείνονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η νέα πρωτοβουλία «Διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων» θα προσφέρει ένα νέο ξεκίνημα σε άτομα που έχουν ανάγκη από βασική ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω προσαρμοσμένων μαθησιακών πακέτων και αξιολογήσεων δεξιοτήτων για να τους βοηθήσουν να αποκτήσουν ένα ελάχιστο επίπεδο γραμματισμού, αριθμητικής και ψηφιακών δεξιοτήτων ή/και ευρύτερου συνόλου δεξιοτήτων.

Επισημαίνεται ότι οι συγκεκριμένες περιοχές δεξιοτήτων αποτελούν και τις βασικές ερευνητικές κατηγορίες του Προγράμματος για τη Διεθνή Αξιολόγηση Ικανοτήτων των Ενηλίκων (Programme for the International Assessment of Adult Competencies ([PIAAC](#)), ενώ τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας έχουν αποτελέσει βασική εισροή στο σχεδιασμό του προγράμματος «Διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων: Νέες ευκαιρίες για ενήλικους», τόσο ως προς τα βασικά ευρήματα ανά χώρα την αρχιτεκτονική, το περιεχόμενο, τη στόχευση και την αλληλοσυμβατότητα των δράσεων.

Σημειώνεται ότι η εκπαίδευση και κατάρτιση των ενηλίκων αποτελεί βασικό στοιχείο της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της Επιτροπής καθώς και ότι η αναβάθμιση των διαδρομών εκπαίδευσης αποτελεί την κύρια νομοθετική πρόταση της «Ατζέντας νέων δεξιοτήτων για την Ευρώπη» (New Skills Agenda for Europe). Η ατζέντα αποτελεί βασική πολιτική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2017, η οποία εγκρίθηκε στις 10 Ιουνίου 2016 και περιλαμβάνει 10 προτεινόμενες δράσεις που θα ληφθούν τα επόμενα δύο χρόνια.

Υπολογίζεται ότι σχεδόν 70 εκατομμύρια πολιτών στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν προβλήματα βασικής ανάγνωσης και γραφής, αριθμητισμού και χρήσης ψηφιακών εργαλείων στην καθημερινότητα ¹. Κατά συνέπεια, είναι κοινή παραδοχή ότι η απουσία των συγκεκριμένων δεξιοτήτων αυξάνει τον κίνδυνο ανεργίας, φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκρότησε τον Ιούνιο του 2016 την πρωτοβουλία Εγγύηση Δεξιοτήτων (“[Skills Guarantee](#)”), η οποία αποτέλεσε προπομπό του προγράμματος Upskilling Pathways» που υιοθετήθηκε με τη σειρά του στις 19 Δεκεμβρίου 2016.

Η σύσταση (Recommendation) καλεί τα κράτη μέλη να ορίσουν τα κατάλληλα μέτρα για την υλοποίηση των διαδρομών αναβάθμισης, όπου κρίνεται σκόπιμο, με βάση τις υφιστάμενες εθνικές ρυθμίσεις και τα δημοσιονομικά πλαίσια έως τα μέσα του 2018. Είναι γεγονός ότι οι χώρες μπορεί να έχουν ήδη συστήματα που υποστηρίζουν την αναγνώριση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ή την επικύρωση αλλά ο στόχος της σύστασης για την αναβάθμιση των διαδρομών είναι να εξασφαλιστεί η συνοχή και οι συνέργειες μεταξύ αυτών, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην ομάδα στόχο να ακολουθήσει μια νέα εναλλακτική.

Απώτερος στόχος της πρωτοβουλίας είναι να υποστηριχθούν οι ενήλικες ως προς την απόκτηση δεξιοτήτων αλφαριθμητισμού, αριθμητισμού και ψηφιακών δεξιοτήτων ή/και να αποκτήσουν μια ευρύτερη δέσμη δεξιοτήτων που θα κινείται προς το επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή την όποια ισότιμη

---

1 <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1224&langId=en>

πιστοποίηση (επίπεδο 3 ή 4 βάσει του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων ανάλογα με το εθνικό πλαίσιο).

Προκειμένου να ενισχυθεί η πρόσβαση και η αξιοποίηση των ποιοτικών μαθησιακών ευκαιριών, οι ενήλικες με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων θα έχουν πρόσβαση στις αναβαθμισμένες πορείες σε [τρία βασικά βήματα και επίπεδα](#).

▶ Βήμα 1 - Αξιολόγηση δεξιοτήτων (Skills Assessment)

Το πρώτο επίπεδο επιτρέπει στους ενήλικες να εντοπίζουν τις υπάρχουσες δεξιότητές τους και τις εξειδικευμένες ανάγκες αναβάθμισης. Η συγκεκριμένη φάση μπορεί να λάβει τη μορφή μιας "διάγνωσης δεξιοτήτων" (skills audit) που συνιστά μια περιγραφή των δεξιοτήτων του ατόμου που μπορεί να είναι η βάση για τον προγραμματισμό ενός εξατομικευμένου εκπαιδευτικού περιεχομένου (learning offer).

▶ Βήμα 2 – Εκπαιδευτικό περιεχόμενο (Tailored Learning)

Ο δικαιούχος θα λάβει μια συγκεκριμένη δέσμη εκπαιδευτικού περιεχομένου που θα ικανοποιεί τις ανάγκες που προσδιορίζονται από την αξιολόγηση και διάγνωση δεξιοτήτων. Η προσφερόμενη δέσμη εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να αποσκοπεί στην ενίσχυση της παιδείας, της αριθμητικής ή των ψηφιακών δεξιοτήτων ή στην πρόοδο προς την κατεύθυνση των υψηλότερων προσόντων που ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

▶ Βήμα 3 - Επικύρωση και αναγνώριση (Validation and Recognition)

Οι δικαιούχοι θα έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν επικυρωμένες και αναγνωρισμένες δεξιότητες βάσει του εκπαιδευτικού περιεχομένου επί του οποίου έχει καταρτισθεί και με βάση το εκάστοτε εθνικό πλαίσιο.

ΠΛΑΪΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ UPSKILLING PATHWAYS

Η πρωτοβουλία Upskilling Pathways περιλαμβάνει διάφορους τομείς πολιτικής (συμπεριλαμβανομένων της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απασχόλησης) και κατά συνέπεια, ο τομέας της εκπαίδευσης ενηλίκων απαιτεί

πολύ-επίπεδη προσέγγιση και πολυμερείς παρεμβάσεις. Για το λόγο αυτό, η πρωτοβουλία πρέπει να επιτευχθεί μέσω της συνεργασίας με όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των κοινωνικών εταίρων, των φορέων παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, των οργανώσεων του τρίτου τομέα και των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπογραμμίζει επί αυτού ότι σε επίπεδο πολιτικής και εκτέλεσης, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί αποτελεσματικός συντονισμός και εταιρική σχέση. Σχετικές ενέργειες και προγράμματα υλοποιούνται ήδη με επιτυχία και εργαλεία δικτύωσης και συνεργασίας εφαρμόζονται ανάμεσα στους εμπλεκόμενους από όλες τις χώρες, όπως η ηλεκτρονική πλατφόρμα Electronic Platform for Adult Learning (EPALE).

EPALE

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα Electronic Platform for Adult Learning (EPALE) είναι πρωτοβουλία της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, Νεότητας, Αθλητισμού και Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αποτελεί μια ανοιχτή πολυγλωσσική κοινότητα για εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές, ερευνητές, ακαδημαϊκούς, υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής και όσους έχουν επαγγελματικό ρόλο στη εκπαίδευση ενηλίκων σε όλη την Ευρώπη.

Το EPALΕ αφορά στην κοινή χρήση περιεχομένου που σχετίζεται με την εκπαίδευση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένων των ειδήσεων, των αναρτήσεων ιστολογίου, των πόρων και των εκδηλώσεων.

Τα μέλη της κοινότητας μπορούν να συνεργαστούν με συναδέλφους εκπαίδευσης ενηλίκων σε ολόκληρη την Ευρώπη μέσω των χαρακτηριστικών του ιστότοπου, συμπεριλαμβανομένων των φόρουμ, των κοινοτήτων πρακτικής και των τμημάτων των σχολίων.

Το EPALΕ συγκεντρώνει σχετικό επιστημονικό υλικό, άρθρα και πόρους γύρω από συγκεκριμένα θέματα μέσω των θεματικών τομέων, ενώ προσφέρει δυνατότητες αναζήτησης έργων και διαμόρφωσης επαγγελματικών συνδέσεων μέσω του εργαλείου αναζήτησης συνεργατών.

Πηγή: <https://ec.europa.eu/epale/>

Η νέα πρωτοβουλία «Διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων», απευθύνεται σε εργαζόμενους, άνεργους ή οικονομικά ανενεργούς και σκοπός είναι να αποτελέσει ευκαιρία για ένα νέο ξεκίνημα σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχου, καθώς περιλαμβάνει χαρτογράφηση και αναγνώριση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που ήδη διαθέτουν, προσφέρει περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση και, τελικά, οδηγεί στην απόκτηση νέων προσόντων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υποστηρίξει τα κράτη-μέλη ως προς την εφαρμογή των διαδρομών αναβάθμισης μέσα από μια σειρά εργαλείων χρηματοδότησης:

- ▶ Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - European Social Fund (ESF)
- ▶ Erasmus+
- ▶ Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία - the EU Programme for Employment and Social Innovation (EaSi)
- ▶ Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης - the European Regional Development Fund (ERDF)
- ▶ Ευρωπαϊκό Ταμείο για την ενίσχυση των πλέον ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού - the Fund for European Aid to the Most Deprived (FEAD)
- ▶ Ταμείο Παγκοσμιοποίησης - the European Globalisation Adjustment Fund (EGF)
- ▶ Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης - the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD).

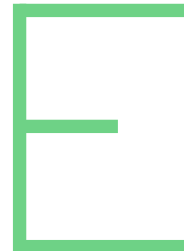
Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ συμμετείχε στην ελληνική αντιπροσωπεία, μαζί με σχετικούς φορείς, στο πρώτο σεμινάριο (Mutual Learning Workshop: Implementing Upskilling Pathways) που πραγματοποιήθηκε στο Βουκουρέστι (6-8 Νοεμβρίου 2017) με τη συμμετοχή συγκεκριμένων χωρών (Βουλγαρία, Κροατία, Ελλάδα, Ιταλία, Πολωνία, Ρουμανία, Ισπανία) και με σκοπό την παρουσίαση του προγράμματος και τη συμμετοχική καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στις συμμετέχουσες χώρες και τη διαμόρφωση προτάσεων. Η ελληνική αντιπροσωπεία συμμετείχε στις αντίστοιχες ομάδες επεξεργασίας προτάσεων και παρουσίασε σχετικές πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο καθώς και τα συστατικά στοιχεία του συστήματος διάγνωσης αναγκών δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου παρουσιάστηκαν οι εμπειρίες των συμμετεχόντων κρατών-μελών καθώς και καλές πρακτικές ανάπτυξης και εφαρμογής συστημάτων και εργαλείων ενίσχυσης βασικών δεξιοτήτων. Ειδικότερα, οι καλές πρακτικές που παρουσιάστηκαν αφορούσαν στις εξής περιπτώσεις:

- ▶ Γαλλία: 'Pathways to Qualification' by the National C-VET Association for Hospital Staff (ANFH), Jenna Saychanh
- ▶ Νορβηγία, 'SkillsPlus' by SkillsNorway; Graciela Sbertoli
- ▶ Πορτογαλία, 'Qualifica programme' by ANQEP; Gonçalo Xufre

Το δεύτερο επαναληπτικό σεμινάριο του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί στη Ρώμη τον Απρίλιο του 2018, όπου θα παρουσιαστούν οι ενέργειες που υλοποιήθηκαν, στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα, ανά χώρα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2016), Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη Επιτροπή των Περιφερειών: Νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη. Συνεργασία για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχολησιμότητας και της ανταγωνιστικότητας, Βρυξέλλες, 10.6.2016 COM (2016) 381 final.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2016), Σύσταση του Συμβουλίου όσον αφορά τις Διαδρομές Αναβάθμισης των Δεξιοτήτων: Νέες Ευκαιρίες για Ενηλίκους (2016/C 484/01).

Συντάκτης: Αντώνης Αγγελάκης

Αγγελάκης Α. (2017), «Η νέα πρωτοβουλία της Ε.Ε. για την ανάπτυξη «διαδρομών αναβάθμισης των δεξιοτήτων» (Upskilling Pathways) στην Ευρώπη», *Ενημερωτικά Σημειώματα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ*, Δεκέμβριος, σσ. 8

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Οι γνώμες που διατυπώνονται και τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούνται στο παρόν Ενημερωτικό Σημείωμα δεσμεύουν μόνο τους συντάκτες του και δεν αντικατοπτρίζουν κατ' ανάγκη τις επίσημες απόψεις του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ και της ΓΣΕΒΕΕ

Το έργο «Θεσμική, Ερευνητική και Επιχειρησιακή Ενδυνάμωση της ΓΣΕΒΕΕ» με κωδικό ΟΠΣ 5001290, υλοποιείται από το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - ΕΚΤ) και εθνικών πόρων

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης